

'ZEEBAARZEN' OP GUL

Van bijvangst naar doelsoort

Zeebaarzen op gul? Die twee hebben vast een klap van de molen gehad!

Ontdekkingen doe je vaak bij toeval. Dat geldt ook voor het vissen. Zoals wanneer zich bij de zeebaarsvisserij vanaf de kant met kunstaas plots een gul aan de shad vergrijpt. En nog één. En een week later weer één. Dat *Gadus morhua* zich met 4.5 meter lange strandpoken, 200-grams ankerlood en zee-pieren goed laat vangen, was bekend. Dat je vanaf de kant met soft plastics ook succesvol kunt zijn, is nog niet zo heel erg bekend.

TEKST ROBERT DE WILT FOTOGRAFIE SANDER BOER

Gul als regelmatige bijvangst tijdens het zeebaarsvissen was de aanleiding voor dit artikel.

We schrijven 12 september 2014. Een dagje zeebaarsen met vismaat Ties loopt onverwachts wat uit door autopech. Als laat in de avond de vriendelijke medewerker van de Wegenwacht nog bezig is mijn zojuist overleden accu te vervangen, vist Ties in het pikkedonker vrolijk door. Op het moment dat ik de ANWB-

man vriendelijk wil bedanken voor de snelle service, klinkt er plots een luid 'hangen!' van onderaan de dijk. In de lichtbundel van mijn zaklamp zie ik Ties met een kromme hengel staan.

SURPRISE

Nu is dat op zich niet zo vreemd. Zeebaars is immers ook in de nachtelijke uurtjes

prima aan kunstaas te vangen. Aangezien we er vanuit gaan dat we met een zoute stekelridder van doen hebben, kijken we daarom raar op als het om een fraaie gul blijkt te gaan. Het predicaat kabeljauw is net wat teveel eer voor deze vis, maar de grens van vijftig centimeter passeert hij zeker. "En dat beest was nog sterk man, op dit spinstokje!", roept

Ties enthousiast terwijl de gul weer terug het donkere Calandkanaal in glijdt.

BIJVANGST?

Een karpervisser die om 03.00 uur 's nachts zijn slaapzak uit moet voor een brasem, loopt hier doorgaans niet echt warm voor. Maar dit soort bijvangsten zijn gewoon tof. Alhoewel, bijvangst? Een week later staan we weer aan het water. Ditmaal is naast Ties ook collega Joran van de partij. Op een andere stek vissen we door nadat de zon achter de einder is verdwenen. En kort nadat Joran een zeebaars van 70 cm vangt, meldt hij opnieuw beet te hebben. Ditmaal is het een 'torretje' – de bijnaam voor de echt kleine gulletjes.

INSPIRATIE

Maar goed: wél weer gul. En weer in het donker. 'Hier valt misschien meer uit te halen', is het eerste wat ons op dat moment te binnen schiet. We vissen dan wel met zacht, plastic kunstaas op zeebaars in het donker, maar er loopt toch ook de nodige gul tussendoor. Zou het gericht vissen op gul vanaf de kant

Spinset, rugzak met kunstaas en warme kleding; meer heb je niet nodig.

Bij de Texas Rig montage zit de haakpunt verborgen in het kunstaas, zodat je minder snel vast raakt aan de bodem.

echt rendabel zijn? Is het met wat aanpassingen in materiaal en stekken misschien gewoon wel een hele leuke winterse aanvulling op de zomerse kunstaasvisserij langs de kust? Om daar antwoord op te krijgen, besluiten we hier eens dieper in te duiken.

EXPERIMENT

Een eerste poging is gauw gepland. Op een ijskoude novemberavond staan we iets voor het donker aan de Nieuwe Waterweg. Ditmaal op de gekende stekken, waarvan we weten dat er met de traditionele zeepiëren en strandstokken leuk gul te vangen is. Maar vanavond bezoeken we de gul-hotspots met spinhengels, -molens en allerhande shads waar we gewoonlijk mee op zeebaars vissen. Het is een beetje een gokje, want de wintervis is nog niet massaal gearriveerd. Toch is er her en der met strandhengels al gul, wijting en steenbolke gevangen, dus het experiment zou kunnen slagen.

STROOMNAAD

In de schemering suizen de shads richting een mooi stroomnaadje dat relatief dicht bij de kant loopt. Het afgaand tij begint er al aardig in te komen, zodat we het kunstaas gecontroleerd

vlak boven de bodem mee kunnen laten voeren. Zo vissen we een groot deel van de stek voor ons minutieus uit. Helaas blijft de zo vurig gewenste tik op de shad uit; wat voor type soft plastic we ook aan de speld hangen. Aangezien we van tevoren een route van stekken die we deze avond willen aandoen hebben uitgestippeld, besluiten we om niet te lang blijven hangen en elders op zoek te gaan naar de gul.

TIJDSDRUK

Op stek twee houden we het echter snel voor gezien: zowel Joran als ikzelf zitten bij de eerste paar worpen bijna continu vast aan structuren op de bodem, wat soms tot 'materiaalpech' leidt. En hoewel we inmiddels bijzonder bedreven zijn in het aanknopen van

leaders, vreet dit stiekem toch telkens weer de nodige tijd die je niet kunt vissen. De curve van het getij loopt ondertussen ook steeds verder af, dus om optimaal te kunnen profiteren van de – waarschijnlijk – meest productieve uren in het donker crossen we snel door naar de volgende potentiële

Gul tijdens het verticalen op het Noordseekanaal, een paar winters geleden.

MATERIAAL

Zoals de titel van dit verhaal al aangeeft, staat de zeebaarsvisserij met kunstaas aan de basis van deze visserij. De gebruikte materialen zijn dan ook nagenoeg gelijk. Qua hengels moet je dan denken aan spinstokken van 2.70 tot zo'n 3.30 meter met een werpgewicht van circa 10 tot 30, 40 of 50 gram (afhankelijk van je persoonlijke voorkeur). Die combineer je met een degelijke spinmolen in het 3000 of 4000 formaat met daarop een 15/00 gevlochten lijn. Daaraan bevestig je een leader in een dikte van zo'n 40/00 tot 50/00 om te voorkomen dat de gevlochten lijn door schuurt op stenen, oesters of andere scherpe structuren. Voor wat betreft het kunstaas valt de keus uitsluitend op soft plastics: in tegenstelling tot zeebaars jaagt gul vrijwel niet achter pluggen aan. Met verschillende typen zacht plastic kunstaas (shads, wormen, etc.) en jiggkoppen in gewichten van pakweg 7 tot 30 gram kun je in de meeste omstandigheden prima uit de voeten.

Gecontroleerd laat je het kunstaas op de stroming net boven de bodem zweven.

WINTERMAANDEN = TOPTIJD

Tijdens onze pogingen om met kunstaas gericht op gul te vissen, hebben we uiteraard ook de vangsten van andere zeevissers in de gaten gehouden. Die waren in november en begin december op zijn zachtst gezegd nog niet denderend. De 'verlengde' herfst zorgde ervoor dat de echte winterse kou lang uitbleef, dus de kans is zeker aanwezig dat het kunstaasvissen op gul bij het verschijnen van dit magazine beter is dan toen wij op pad gingen. De wintermaanden staan immers bekend als beste tijd voor de gulvisserij langs onze kust. Het is nu dus de periode om zelf met je spinset naar zee te gaan als je wilt weten hoe lucratief en leuk deze winterse gulvisserij nu écht is.

hotspot op de route. Dat betreft een diep kanaal in havens van de Europoort.

TALUDRAND

Hier hebben we het afgelopen zeebaarsseizoen aardig wat gevestigd – en bij tijden ook heel aardig gevangen – dus de pijnpunten in het bodemverloop zijn ons bekend. Het komt erop neer dat je na de inworp eerst een tijdje onbezorgd kunt binnendraaien, maar bijzonder moet oppassen daar waar de taludrand begint. Het is sowieso zaak hier alert te zijn, want het merendeel van de baarzen die we vingen kwamen van rondom het talud. De verbazing is dan ook groot als Joran vlak na de inworp al een tik krijgt – het kunstaas had de bodem nog niet eens bereikt. Het typische gebonk wijst erop dat een gul de paarse plastic worm op een 14 grams jigkop te pakken heeft genomen.

ZELFVERTROUWEN

Het is qua afmetingen geen bijzonder imposante vis, maar voor het zelfvertrouwen een meer dan welkome vangst. Experimenteren is natuurlijk bijzonder leuk en aardig, maar het is wel zo prettig als de verwachtingen ook daadwerkelijk worden ingelost.

Nadat de gul retour water is gegaan, vissen we dus met hernieuwd elan verder. Maar ondanks talrijke pogingen, weten we hier verder geen aanbeet meer uit te lokken. Halverwege december keren we daarom weer terug naar de Landtong. Een nieuwe poging. Wederom het donker in, met opkomend tij. Zou het ditmaal ook bij mij lukken?

DOEL BEREIKT

Enigszins gespannen smijten we ons kunstaas richting de lichten van de petrochemie aan de overkant van het water. Die spanning maakt echter al gauw plaats voor koude handen, als we ruim drie uur verder nog geen stootje hebben gehad. De plotselinge dreun op mijn 12-grams shadje komt dan ook als donderslag bij heldere sterrenhemel. Hangen! Tot mijn teleurstelling los ik de vis al na enkele seconden. We zullen dus nooit weten of het hier om een gul ging, of misschien toch om een overwinterende zeebaars. De insteek van deze reportage was immers om te onderzoeken of gul in de winter van bijvangst naar doelsoort kan worden gepromoveerd bij het vissen met kunstaas vanaf de kant. Het antwoord daarop lijkt na deze proefreportage

tweeledig. Ja, het kan. Maar nee, echt makkelijk is het niet. Een kwestie van doorzetten en niet te snel opgeven. Desondanks biedt het gegeven dat het wel mogelijk is wellicht

inspiratie voor de zeebaarsvissers in 'winterstop'. Net als met zeebaarzen geldt immers ook hier: niet geschoten is altijd mis. Succes voor degenen die het zelf gaan proberen!

Succes met een worm-imitatie in het pikkedonker!